

ingediend op **15** (2022-2023) – Nr. 11
13 december 2022 (2022-2023)

Amendementen

voorgesteld na indiening van het verslag

op het ontwerp van decreet

houdende de uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2023

Documenten in het dossier:

- 15** (2022-2023) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nr. 2 t.e.m. 6: Amendementen
- Nr. 7-A t.e.m. K: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie
- Nr. 8 : Amendementen
- Nr. 9: Verslag
- Nr. 10: Tekst aangenomen door de commissie

**Vlaams
Parlement**

LEGENDE

OM = ordonnancerend minister

- A De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management
- F De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en viceminister-president van de Vlaamse Regering
- C De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, en viceminister-president van de Vlaamse Regering
- D De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, en viceminister-president van de Vlaamse Regering
- E De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
- B De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw
- G De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed
- H De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken
- I De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding
- X De Vlaamse bevoegde minister(s)

OM: F

AMENDEMENT Nr. 11

**voorgesteld door Ann De Martelaer, Jeremie Vaneckhout en Celia Groothedde
na indiening van het verslag**

Artikel 3

In programma GE Opgroeien het vastleggingskrediet "6.410.676 duizend euro" vervangen door het vastleggingskrediet "6.780.004 duizend euro" en het vereffeningskrediet "6.416.699 duizend euro" vervangen door het vereffeningskrediet "6.786.027 duizend euro".

VERANTWOORDING

In amendement nr. 8 op het ontwerp van programmadecreet (*Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr. 1466/2) wordt voorgesteld om de inkomensgerelateerde toeslagen (sociale toeslagen en selectieve participatietoelagen) in het groeipakket te verdubbelen om kinderarmoede aan te pakken. We ramen de meerkosten van deze operatie ten opzichte van het ontwerp van uitgavenbegroting op 369.328 duizend euro. Bijgevolg wordt met voorliggend amendement voorgesteld om het vastleggingskrediet en het vereffeningskrediet voor artikel GB0-1GEF2QX-IS te verhogen met dat bedrag, net als het programmatotaal. Voor een meer uitgebreide toelichting wordt verwezen naar het amendement op het ontwerp van programmadecreet.

OM: F

AMENDEMENT Nr. 12

**voorgesteld door Celia Groothedde, Johan Danen, Ann De Martelaer en Elisabeth Meuleman
na indiening van het verslag**

Artikel 3

In programma GE OPGROEIEN het vastleggingskrediet "6.410.676 duizend euro" vervangen door het vastleggingskrediet "6.508.253 duizend euro" en het vereffeningskrediet "6.416.699 duizend euro" vervangen door het vereffeningskrediet "6.514.276 duizend euro".

VERANTWOORDING

Al jaren wordt aangeklaagd dat negen te veel is in en vanuit de kinderopvang. De wettelijk vastgelegde norm voor kinderopvang in de Vlaamse Gemeenschap is acht à negen baby's of jonge kinderen per persoon. Doordat dit een toegelaten gemiddelde is over het jaar en mensen in shifts werken, valt dit aantal kinderen soms zelfs hoger uit. De krappe financiering enerzijds en de nog steeds niet gestelpde crisis in en uitstroom uit de Vlaamse kinderopvang anderzijds, drijft de kinderopvang om veel kinderen per persoon op te vangen, zelfs in 'overtal'.

Deze norm ligt hoog in Europees perspectief, wordt door geen enkele specialist eerste leeftijd kwaliteitsvol genoemd, en wordt internationaal ook als niet-kwaliteitsvol en onveilig beoordeeld door specialisten. Wanneer mensen slechter omkaderd zijn, minder draagkracht hebben of uitgeput zijn, weegt deze norm nog meer. Zowel de sector, het brede middenveld, academici als ouders eisen deze verlaging. De vrees in de sector groeit dat wanneer de ratio niet onmiddellijk wordt verlaagd, de crisis onomkeerbaar zal worden.

In de huidige crisis is het dus onverantwoord om tot de volgende begroting te wachten met een eerste verlaging van de ratio met één kind per begeleider. Dit zou de eerste stap zijn van een regressief groeipad naar een draaglijker ratio, die hoop geeft aan de kindbegeleiders, werknemers en organisatoren in de kinderopvang, die de arbeidsomstandigheden en omstandigheden voor de kinderen doenbaarder maakt.

De verlaging van de ratio is ook essentieel om de kwaliteit en continuïteit in de kinderopvang weer en verder te garanderen en de neerwaartse spiraal van deze crisis te kunnen doorbreken.

De kostprijs voor een verlaging van de kindnorm van negen kinderen naar acht werd recentelijk geschat op 80 miljoen euro. Na toepassing van indexeringsmechanismen en na correctie voor de hogere gemiddelde kostprijs per plaats (hervorming trappen) ramen we de geactualiseerde kostprijs van de verlaging op ongeveer 97,6 miljoen euro. Met voorliggend amendement verhogen we dus de vastleggings- en vereffeningskredieten met dat bedrag.

OM: F

AMENDEMENT Nr. 13

voorgesteld door Ann De Martelaer, Jeremie Vaneckhout en Celia Groothedde na indiening van het verslag

Artikel 3

In programma GG Personen met een beperking het vastleggingskrediet "2.547.700 duizend euro" vervangen door het vastleggingskrediet "2.711.213 duizend euro" en het vereffeningskrediet "2.387.037 duizend euro" vervangen door het vereffeningskrediet "2.550.550 duizend euro".

VERANTWOORDING

Deze Vlaamse Regering heeft de ambitie om de personen met een handicap in prioriteitengroep 1 binnen de 18 maanden een budget ter beschikking te stellen. Een mooie ambitie, maar dit gaat wel ten koste van de mensen in prioriteitengroepen 2 en 3. Zo goed als alle beschikbare middelen gaan naar prioriteitengroep 1 en de automatische toekenningsgroepen. Dat heeft grote gevolgen voor de mensen in de andere prioriteitengroepen. Zo zagen de mensen met een handicap in prioriteitengroep 2 de wachttijd voor een budget toenemen van 3,5 jaar in 2019 tot bijna 6 jaar in 2022. Nochtans is hun vraag ook heel dringend, nochtans zijn de situaties ook daar zeer schrijnend.

Uit het antwoord op de schriftelijke vraag nr. 657 van 13 juni 2022 van Ann De Martelaer over de wachtlijsten vernemen we dat op basis van de geconsolideerde lijst van 31 december 2021 er 5034 personen een vraag hebben in prioriteitengroep 2.

Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) schat de kostprijs, op basis van de laatste geconsolideerde cijfers, van de zorgvragen in prioriteitengroep 2 in op 167.043 personeelspunten, equivalent met 183.513.292 euro. In 2022 werd er wel al 20 miljoen euro voorzien voor een experiment met deze groep: 1100 mensen krijgen nu de helft van het hun toegekende geactualiseerde budget. In prioriteitengroep 3 gaat het om 10.595 mensen, goed voor 239.612 personeelspunten of 263.237.329 euro aan totaal ingeschatte kostprijs.

Gezien de schrijnende en uitzichtloze situatie voor personen met een handicap vragen we aan de Vlaamse Regering om alvast de nodige middelen te voorzien om in elk geval zo snel mogelijk de mensen in prioriteitengroep 2 het hun beloofde budget ter beschikking te stellen. Bijgevolg vragen we om de vastleggings- en vereffeningskredieten voor het begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT (FINANCIERING VAN NIET RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING) en voor het programmatotaal te verhogen met het ontbrekende bedrag van afgerond 163.513 duizend euro.

OM: I

AMENDEMENT Nr. 14**voorgesteld door Elisabeth Meuleman en Tine Van den Brande
na indiening van het verslag**

Artikel 3

In programma HE MEDIA het vastleggingskrediet "401.448 duizend euro" vervangen door het vastleggingskrediet "407.448 duizend euro" en het vereffeningskrediet "401.448 duizend euro" vervangen door het vereffeningskrediet "407.448 duizend euro".

VERANTWOORDING

De Vlaamse Regering legt de VRT met deze begroting een derde structurele opeenvolgende besparingsronde op in 15 jaar tijd. De maatschappelijke opdracht vastgelegd in de beheersovereenkomst komt hierdoor in het gedrang. Nochtans komt de VRT de beheersovereenkomst met de overheid zo goed mogelijk na. De ambitieuze KPI's (key performance indicators), de omwenteling naar een slagkrachtige digitale mediaorganisatie, de ruimte voor innovatie komen echter onder druk te staan door deze besparing. Dat is problematisch in tijden waarin de democratie wankel is en fake news en infox welig tieren. We hebben nood aan een sterke openbare omroep om als burger, als maatschappij op terug te kunnen vallen.

Met voorliggend amendement willen de indieners verkrijgen dat de volledige basistoelage van de VRT correct geïndexeerd wordt, niet enkel het loongedeelte maar ook de werkingsmiddelen; daarvoor moet de basistoelage stijgen met circa 6 miljoen euro. Daarom wordt voorgesteld om het vastleggingskrediet en het vereffeningskrediet voor artikel HBO-1HEI2MY-IS (VLAAMSE RADIO- EN TELEVISIEOMROEP) met 6 miljoen euro te verhogen van 298.242.000 euro tot 304.242.000 euro.

De VRT kondigde al aan dat er 68 ontslagen moeten vallen in het kader van het VRT-transformatieplan, goed voor een geschatte besparing van tussen de 5 en 6 miljoen euro. Dankzij de nominale verhoging van de toelage met 6 miljoen euro kunnen de 68 ontslagen met andere woorden worden teruggedraaid.

OM: H

AMENDEMENT Nr. 15**voorgesteld door Stijn Bex
na indiening van het verslag**

Artikel 3

In programma ME GEMEENSCHAPPELIJK VERVOER het vastleggingskrediet "1.412.053 duizend euro" vervangen door het vastleggingskrediet "1.512.053 duizend euro" en het vereffeningskrediet "1.479.131 duizend euro" vervangen door het vereffeningskrediet "1.579.131 duizend euro".

VERANTWOORDING

Minister Lydia Peeters benadrukt steevast dat zowel de investeringsmiddelen als de werkingsmiddelen voor De Lijn onder haar ministerschap veeleer stijgen dan dalen. Tijdens de besprekingen in de commissie kon de minister echter niet aantonen dat de gereserveerde werkingsmiddelen hoger zijn dan nodig om stijgende kosten door de hoge inflatie te compenseren, wel integendeel. De ambitie van de minister om stapsgewijs (enkele keren per jaar) verbeteringen aan te brengen in het aanbod zonder daarbij vervoersarmoede te creëren, is onhaalbaar. Om de reiziger een minimaal perspectief op een verbeterd openbaar vervoer te kunnen aanbieden in 2023, verhoogt het voorgestelde amendement het begrotingsartikel MB0-1MEH2EY-IS (VLAAMSE VERVOERMAATSCHAPPIJ DE LIJN) met een bedrag van 100.000.000 euro (ter vergelijking: voor de indexatie van de lonen is 53.000.000 euro gereserveerd).

OM: E

AMENDEMENT Nr. 16**voorgesteld door Mieke Schauvliege
na indiening van het verslag**

Artikel 3

**In programma QH KLIMAAT het vastleggingskrediet "275.151 duizend euro"
vervangen door het vastleggingskrediet "415.151 duizend euro".**

VERANTWOORDING

De indiener stelt een verhoging van het krediet voor met 140.000.000 euro om de Vlaamse Regering toe te laten in programma QH Klimaat, het vastleggingskrediet voor begrotingsartikel QE0-1QHE2IH-IS (Omschrijving: DAB BRV FONDS) te verhogen van 100.000.000 euro tot 240.000.000 euro.

De taskforce Bouwshift berekende dat minstens 11.000 ha open ruimte op korte termijn met bebouwen bedreigd is en er daarvoor een prioritaire neutralisatie door Vlaanderen moet zijn (2012 ha watergevoelig, 7123 ha gebieden met hoge natuurwaarden, 7945 ha gebieden met hoge ecosysteemdienstwaarde en 2204 ha gebieden met hoge landschapswaarde). Om die neutralisatie te kunnen uitvoeren, is 240 miljoen euro per jaar tot 2040 nodig. De Vlaamse Regering richtte een bouwshiftfonds op waarin ze 100 miljoen per jaar reserveert om de bouwshift te realiseren, waarvan 95 miljoen voor de lokale besturen en 5 miljoen voor de Vlaamse overheid. Met voorliggende amendementen wordt voorgesteld om dit bouwshiftfonds aan te vullen met 140 miljoen euro per jaar om de prioritaire neutralisatie door de Vlaamse overheid te kunnen realiseren.

OM: E

AMENDEMENT Nr. 17**voorgesteld door Mieke Schauvliege
na indiening van het verslag**

Artikel 95

**In het derde lid, op de eerste regel, het getal "127.319.000" vervangen door
het getal "267.319.000".**

VERANTWOORDING

De indiener stelt voor op pagina 216, in de begroting van DAB BRV FONDS, het vastleggingskrediet voor begrotingsartikel QBZ-3QCE2NG-WT (omschrijving: Werking en toelagen – Omgevingsbeleid voor ruimte en milieu – Zorgen voor de realisatie van een bouwshift en een robuuste open ruimte-Planbaten en planschade) te verhogen van 25.184.000 euro tot 165.184.000 euro.

De taskforce Bouwshift berekende dat minstens 11.000 ha open ruimte op korte termijn met bebouwen bedreigd is en er daarvoor een prioritaire neutralisatie door Vlaanderen moet zijn (2012 ha watergevoelig, 7123 ha gebieden met hoge natuurwaarden, 7945 ha gebieden met hoge ecosysteemdienstwaarde en 2204 ha gebieden met hoge landschapswaarde). Om die neutralisatie te kunnen uitvoeren, is 240 miljoen euro per jaar tot 2040 nodig. De Vlaamse Regering richtte een bouwshiftfonds op waarin ze 100 miljoen per jaar reserveert om de bouwshift te realiseren, waarvan 95 miljoen voor de lokale besturen en 5 miljoen voor de Vlaamse overheid. Met voorliggende amendementen wordt voorgesteld om dit bouwshiftfonds aan te vullen met 140 miljoen euro per jaar om de prioritaire neutralisatie door de Vlaamse overheid te kunnen realiseren.

